

Seat No. : _____

AJ-117

April-2015

B.A., Sem.-IV

Geography

CC-211 : (Bio-Geography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સરખા છે.

(2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ/નકશા દોરો.

1. જૈવ ભૂગોળની વ્યાખ્યા આપી, તેના કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્ત્વની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

જૈવ ભૂગોળના વિકાસનો ઇતિહાસ સમજાવો.

2. પારિસ્થિતિકીય પિરામીડ એટલે શું ? સંખ્યા પિરામીડ સમજાવો. **14**

અથવા

પારિસ્થિતિતંત્રમાં ઉત્પાદક, ઉપભોક્તા અને વિઘટનની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.

3. પ્રાણીઓના પ્રસરણ પર અસર કરતા વાહકો કયા છે ? સમજાવો. **14**

અથવા

વનસ્પતિઓ અને પ્રાણીઓનું ભૌગોલિક વિભાજન વર્ણવો.

4. ગુજરાતની જલપ્લાવિત (વેટલેન્ડ) પારિસ્થિતિકી સમજાવો. **14**

અથવા

ગુજરાતના રણ પ્રદેશના પારિસ્થિતિકીય સંરક્ષણ માટે સેવાનાં પગલાં પર નોંધ લખો.

5. (અ) કૌસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) “Natural History of Plants” પુસ્તકના લેખક _____ છે.
(a) એસ. પુરી (b) જે. માથુર
(c) આર.પી. પટેલ (d) થિયોફેસ્ટે
- (2) માનવ એ _____ ઉપભોક્તા છે.
(a) પ્રાથમિક (b) દ્વિતીયક
(c) તૃતીયક (d) ચતુર્થક
- (3) ઉદ્યોગો એ _____ પારિસ્થિતિતંત્રનું ઉદાહરણ છે.
(a) કુદરતી (b) જંગલ
(c) કૃત્રિમ (d) ઘાસભૂમિ
- (4) ભારતમાં _____ વન્ય જૈવ ભૌગોલિક પ્રદેશો જોવા મળે છે.
(a) 2 (b) 4
(c) 6 (d) 10
- (5) વાંદરા અને વૃક્ષો વચ્ચે _____ સંબંધ છે.
(a) સ્પર્ધા (b) સહોપકારિતા
(c) શોષણ (d) સહભોજિતા
- (6) ઔદ્યોગિકરણ અને શહેરીકરણને કારણે જીવ-વૈવિધ્યતા _____
(a) વધે છે. (b) ઘટે છે.
(c) લુપ્ત થઈ રહી છે. (d) સરખી રહે છે.
- (7) પિરામીડ _____ પ્રકારના હોય છે.
(a) 3 (b) 5
(c) 7 (d) 9

(બ) ખરાં કે ખોટાં ની નિશાની કરો.

7

- (1) જૈવ ભૂગોળ એ જીવવિજ્ઞાન અને ભૂગોળ વચ્ચેની એક સાંકળ છે.
- (2) પરરોહી વનસ્પતિઓ રણ પ્રદેશમાં જોવા મળે છે.
- (3) ગુજરાતમાં લગભગ 10% વિસ્તારમાં જંગલો આવેલા છે.
- (4) નદી એ ‘બી’ ના પ્રસરણ માટેનું મહત્ત્વનું પરિબળ છે.
- (5) નિવસનતંત્રમાં શક્તિનો મુખ્ય સ્ત્રોત માનવ છે.
- (6) ભારતીય જંગલ પારિસ્થિતિકી પુસ્તકના લેખક એસ. પુરી છે.
- (7) બારેમાસ લીલા જંગલોમાં સાગના વૃક્ષો જોવા મળે છે.

Seat No. : _____

AJ-117

April-2015

B.A., Sem.-IV

Geography

CC-211 : (Bio-Geography)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Draw neat Diagram / Maps wherever necessary.

1. Define Bio-Geography. Discuss scope and significance of Bio-Geography. **14**

OR

Explain the History of Development in Bio-Geography.

2. What is Ecological Pyramid ? Explain numbers pyramid. **14**

OR

Discuss the role of producers, Consumers and decomposers in the ecosystem.

3. Explain in detail the factors / agents affecting the dispersal of animals. **14**

OR

Explain the geographical distribution of vegetation and animals.

4. Explain the wetland ecology of Gujarat. **14**

OR

Write a note on measures taken for the E-conservation of the Desert Ecological Region.

5. (A) Choose the correct option from the multiple choice questions :

7

- (1) _____ is the author of Natural history of plants.
(a) S. Puri (b) J. Mathur
(c) R.P. Patel (d) Thiyofeste
- (2) Human is _____ consumer.
(a) Primary (b) Secondary
(c) Tertiary (d) Quaternary
- (3) Industries is an example of _____ eco system.
(a) Natural (b) Forest
(c) Artificial (d) Grassland
- (4) In the India _____ zoo geographical regions are seen.
(a) 2 (b) 4
(c) 6 (d) 10
- (5) The relation between monkey and trees is _____
(a) Competition (b) Mutualism
(c) Exploitation (d) Commensalism
- (6) Due to Industrialization and Urbanization bio-diversity is _____
(a) Increases (b) decreases
(c) extinct (d) remains same
- (7) Pyramids are of _____ types.
(a) 3 (b) 5
(c) 7 (d) 9

(B) State 'True' or 'False' :

7

- (1) Bio-geography is a chain between biology and geography.
- (2) Epiphytes vegetations are found in desert region.
- (3) Approximately 10% of forest area is there in Gujarat.
- (4) River is the important factor for seed dispersal.
- (5) In the ecosystem main source of energy is the human.
- (6) S. Puri is the author of Indian Forest Ecology.
- (7) Sag trees are seen in "Evergreen" forest.